

Szerkesztési iroda:

Nagybcskerek,

Zapolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája Nagybcskerek, Zapolya-utca 1. hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. BRÁJER LAJOS.

Nagybcskerek, 1909.

XXXVIII. évfolyam 42. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12 .
Negyedévre ——— 6 .
Egy hónapra ——— 2 .
— Egyes szám ára 3 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünneppapok kivételével minden nap délután 5 órában.

Hétfő, febr. 22.

A kivándorlás.

— február 22.

A kivándorlás ügye ismét aktuális. Egyrészt, mert a kivándorlás a legutóbbi hónapokban, némi szünet után, megint igen nagy méreteket öltött, másrészt, mert a kivándorlásról szóló új törvény a király előtt van szentesítés végett. Széles körben várják az új törvény életbeléptét, mely a kivándorlásra való csábítás szigorítása, a tervezett társadalmi irányítás jótékony és állandó akciójától csak a legjobb eredményt várhatni.

Felettebb szükség van az új törvényre. Az ügyvédek, mintha vesztüket éreznék, nyüzsgönek. A fővárosi lapok állandóan regisztrálják gyászos munkájukat. A közgazdasági bizottsághoz az utelvelek kiváltásának nagy szaporodásáról tételnek jelentések.

Pedig, hogy Amerika se fölig tejjöl, azt a még mindig nagy számban hazajövő magyarok beszélik. Somsich Imre, aki az amerikai kereseti viszonyokat Amerikában tanulmányozta, érdekes adatokat tár föl erről: azt a magyar munkást, aki kivándorol, unskilled labourernek nevezi az amerikai ember. Angol szó ez, aminek magyar értelme: nem tanult munkás. Ennek a munkásnak a kezdő fizetése 1 dollár. Soha se kápráztasson el ez az összeg senkit, mert ez a legkisebb pénz Amerikában, ahol minden drága.

És mit kell ezért dolgoznia? Vasgyárakban: egészen közönséges munkát kap, taligát tol, szenet hord, füt, tisztogat 10 órán keresztül. Pár hónap múlva már jártasabb lévén a gyári munkákban és miután a munkavezetők az erős és értelmes legényeket jól kiszemelték, kezdődik csak a mulatság, a pokoli mulatság! Jön a vas- és acélkészítés és öntéshez, ahol 10 percenként fel lesznek váltva a mun-

kások, hogy meg ne vakuljanak és el ne égjenek, a fehéren izzó folyékony érc munkálásánál. Ezt a munkát 2-3 évnél tovább senki sem bírja, de a legtöbb, ha csak teheti, sokkal előbb hagyja ott azt a türelhetlen kinszenvedést, akármit fizetnek is, mert mi haszna annak a fizetésnek, ha a munka megöli.

Am nem mindenki teheti azt, hogy a neki nem tetsző munkát ott hagyja. Aki előlegezt kapott, adóssága van Amerikában, vagy nem jó barátságban van a „boss“-al, munkafelügyezővel, az nem szabadul meg hamar ettől a rettentő munkától.

De van még a vas- és acélmunkában más munka, az óriási kalapácsnál, a sinek készítésénél, a gépeknél, hol apró részek lesznek készítve. Ott türelhető télen a levegő, könnyűnek látszik az első felórában a munka, de hamar rájön ám a szegény atyafi, mire vállalkozott; ha nem vigyáz úgy a munkájára, hogy egész figyelme, szeme, keze mindig ott legyen a munkánál: vagy elrontja a gépet, a vas- vagy acélrészt, amit a gép készít, vagy elveszti kezét, karját, lábát, sőt életét. Egy pillanítás másfelé, egy pillanatnyi fáradtság következménye elég, hogy kidobják a gyárból vagy nyomorék lesz. Ehhez jön még a fülsiketítő lárma, a hőség és rossz, piszkos levegő, különösen nyáron.

Ilyen körülmények között kénytelen dolgozni egy mezőgazdasággal foglalkozó ember, ki az amerikai élet gondjaitól agyon sanlyargatva, 10-12 órán át szakadatlanul életével játszik! Este haza tántorog fáradtságtól remegő testtel, gyulladt szemmel, száraz torokkal, de annyira ideges, hogy első hónapokban alig bír elaludni. Mi marad más hátra, mint szesszel erőt gyűjteni. Hamar megtalálják a korcsmát.

Szép hangzású nevek, mint Rákóczi-, Kossuth-csárda, magyar felírás, magyar

korcsmáros, ki mint a pók várja áldozatait; (mert tudja, hogy jönnek, mert nem tudják magukat másként fenntartani eleinte ritkán jönnek, aztán mind sűrűbben addig, amíg az utolsó centtel az utolsó magyar honból hozott életere is elfogyott.)

Lesz a megálmodott aranyhegyből roskadásig való nyomoruság. És aki angolul nem tud, az sohasem vackarkodik ki belőle.

Miért van mégis, hogy a népképzelet világában Amerika még ma is a mesebeli Elderadó?

Onnét van, mert igazi amerikai arányokban megcsinálja ezt egy hatalmas szervezet: a hajóstársaságok, a munkás-irodák ügynöki kara amerikai arányokban fejlesztve és fenntartva. Behálózva ez falunkat és mesés jövő ábrándjaival hizlalja a nép képzeletét. Pedig maga a tény az, hogy hajójegyre többet költenek a kivándorlók, mint amennyi az amerikai kereslet fölöslegéből visszaküldődik. És egy-egy hazaküldött utalványt mennyire földuzzaszt értékében a nép fantáziája. Igazán tennünk kell ez ellen. Nagy, bazafias kötelesség vár mindannyiunkra.

A törökországi bojkott. A törökországi bojkottmozgalomról a kereskedelmi muzeum hivatalos értesítője a következő jelentést adta ki: Megbízható forrásokból nyert értesüléseink szerint a törökországi bojkottmozgalom még teljesen nem szünt ugyan meg, de annak hevesebb megnyilvánulásától többé nem kell tartani. Ugy a kereskedők, mint a fogyasztó közönség is erősen várják a normális kereskedelmi összeköttetések helyreállítását és a bojkott-bizottságban is az a nézet uralkodik, hogy a portával való megegyezésünk végleges létrejöttével a bojkott is azonnal meg fog szünni.

A „TORONTÁL“ tárcája.

A fekete kristály.

Abban a régi időben, mikor a sziklák kristályja feketébb mint a legfeketebb éj, a kőszénhez hasonlóan egész átláthatlanul sötét volt...

Egy türelmetlen olvasónóm nem enged tovább beszélnem és esküdjök, hogy nem lehet tünni ilyen szörnyűséget. Hogyan? Az a csillogó áttetszőség, melyen át láthatjuk a csillagokat, egykor olyan sötét dolog lett volna, mely ellenállott a világgosságnak? Ez a leghőbortosabb képzelődés a világon: elképzelheti, hogy egy árva szót sem hiszünk belőle.

Pedig ennél nincs igazabb. Miután azonban az én állításom talán nem elég, más alkalomra halasztom az elbeszélést, mely a fejemben forgott és elmondom, milyen kedves körülmények közt lett a kristály átlátszóvá mint a gyémánt; ami be fogja bizonyítani, hogy nem mindig volt az.

Ormuz királynak a leánya, ki a legszebb királykisasszony volt a föld kerekén, abban az időben, mikor minden királyleány bájos volt, — rutságot akkortájtban csupán csak a parasztkunyhókban vagy a polgári házakban lehetett látni, ami hála istennek, azóta megváltozott, — az Ormuz király leánya a mezőn sétált egy nyári délután egy kis apróddal, aki az uszályát vitte.

Olyan pompásan volt öltözve, — zöld bársonyba, aranyos muszulinbe, tele drágakövekkel, — hogy napsugárnak hittük volna leányformában.

A kis apród azonban nem fecsérelte a gyémántok, gyöngyök és tündöklő kelmék bámulására az időt. Őt a haj alatt a királykisasszony

piros tarkója foglalkoztatta és a finom lábak, melyeket a nagyon is felfogott szoknya alatt időnként észrevett.

Sóhajtozott olyan szomorun, ami meghatotta az embert, mert a lehető leggyöngédebben szerette az Ormuz király leányát. És kegyetlenség, de kelemes is, ha szerelmes a szív, tarkót látni, melyen anyai tömördek csók, mely az ajkunkra jó, sohasem találja meg a fészket.

Hallva a szegény gyermek sóhajtozását, az utszéli virágok egészen elszomorodtak; egy vadgalamb a lombok közt így szólt a gerléhez:

— Ez valóban sajnálatra méltó gyermek!

A királykisasszony azonban közönyös maradt. Törődött is ő a kis apróddal, ott a háta mögött, aki sóhajtozott! Ebben a pillanatban éppen négy koronás fő kérte meg a kezét: Mataquin király, a tündérek kedvence; a trébizondi császár, ki olyan palotát építtetett a számára, melynek minden oszlopa egyetlen rubinból állott s mindegyik ablaka egy-egy gyöngyből; a bagdadi herceg, kinek a kerijében rózsák és jácintok helyett csillagok termettek, melyeket a szellemelek szedtek neki esténként az égből és a risapuri rájah, kinek a roppant trónja négy fehér elefánt hátán pihent. Ezeknek az elefántoknak hangszerek voltak az orrmányukban, honnan olyan dallamos hangok jöttek ki, hogy azt lehetett volna hinni, hogy ezek a nagy állatok apró madarakkal vannak tele.

Elképzelhető, hogy ilyen kérők mellett a legszebb királyleány éppen nem törődött a kis apródjával. Mi lesz belőle, a sóhajtozóból? Nos, a menyegző napján majd vinni fogja az uszályát!

Igy értek büszkén és sóhajtozva egy olyan tisztá, kék tő partjára, hogy azt lehetett volna hinni, az égből szakadt le a földre.

S mert a királykisasszony elfaradt a hosszú sétában s a nagy melegben, leült a víz szélén. Hosszasan elmerengett a szép tavon s kedve támadt megfürödni. Miután a tó hasonlított az éghez, méltó is volt egy csillagra.

Habozott azonban a mögötte álló apród miatt. Nem vetkőzik le, ha királyleány valaki, még olyan parányi egyéniség előtt sem.

Elküldje az apródot? Erre gondolt ugyan. De hogy térjen vissza a palotába kísérete nélkül; ezt nem tűrné az etikett. Talán lemondott volna a fürdésről, ha jó távol onnan egy nagy sziklatömböt nem pillantott volna meg, melynek a látása egy gondolatot keltett az agyában.

— Kis apród, — mondta, — meg akarok fürödni ebben a pompás tóban. Addig menj és huzzd meg magadat ama szikla mögött, amely közfénfalnak látszik; menj és ki ne mozdulj mögüle!

— Legyen akaratom szerint, fenség! — mondta a kis apród.

És a sűrű feketeség mögé huzta magát, míg a király leánya megoldta a zöld selyem szoknyáját, lehuzta nagy bajjal a harisnyáit, melyek minden áron ott akartak maradni, ahol vannak, szerelmesen az apró, rózsás lábakon.

Nehéz lenne fogalmat nyújtani a kétségbeesésről, mely az apródon a sötét fal mögött erőt vett. Olyan közel hozzá, hallotta az alácsuszó szövetek suhogását, a királykisasszony láttatta fényes nappal a karjait, a vállait. És neki ott kellett maradni a szikla mögött.

Tudta jól minden esetre, hogy a királykisasszony nem neki van teremtve. Ezt az isteni testet megérinteni, megcsókolni olyan álom volt, melyet meg sem engedett magának.

De legalább — miután alkalom nyílt rá — nem pillanthatná-e meg legalább távolról, nem osztozkodhatná-e a nap, a madár, a szellő

HIREK.

Tájékoztató.

A fürdő (telefon 118. sz.) minden nap reggeli 6 órától kezdve az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől 3/45 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5-től 7 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délelőtt 10-ig. A kádfürdő reggeltől este 7-ig nyitva marad.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület ingyenes olvasóhelyisége és könyvtára nyitva van mindennap d. u. 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon d. u. 2 órától este 10-ig.

A szabad iskola (munkásgimnázium) február havi előadásai a következők:

Február 24.: 8-tól 10-ig Vegytan.

Február 26.: 8-tól 9-ig Elektrotechnika, 9-től 10-ig Magyar irodalom.

Február 25., 26., 27., 28. Országos vásár.

Február 26. Megyei közgyűlés.

Február 28. A vöröskereszt közgyűlése.

Március 7. A kaszáló közgyűlése.

Március 8. Közigazgatási bizottság ülése.

— **Személyi hir.** Botka Béla főispán, ki legutóbb Zsombolyán volt hivatalvizsgálaton, szombaton este visszaérkezett Nagybecskerekre.

— **Esküvő.** Tihanyi Miklós, a budapesti Vigszínház országos nevű, jeles művésze, kit családi kötelelékek is fűznek városunkhoz, tegnap tartotta esküvőjét dr. Kiss József kir. közjegyző hájas és szeretetreméltó leányával, Margitkával. A polgári esküvő tegnap délelőtt folyt le Budapesten, a VIII. ker. anyakönyvi hivatalban.

— **Kinevezés.** A m. kir. földmívelési miniszter a vízügyi műszaki tisztai személyet létszámában Maurer Gyula kir. mérnököt kir. főmérnökévé nevezte ki.

— **A községi közigazgatási tanfolyam vizsgáló-bizottsága.** A belügyminiszter a nagybecskereki községi és közigazgatási tanfolyam vizsgáló-bizottságába kinevezte: Elnökökké: Botka Béla főispánt és Jankó Agoston alispán tanfolyami igazgatót. Helyettes elnökökké: Dr. Végh Lajos ügyvéd, tanfolyami igazgató-helyettes és Tóth István kir. tan. pénzügyigazgatót. Kérdőbizottsági tagokká: a tanfolyam összes előadói, valamint a következők: Breitkopf Kálmán községi jegyzőt, Filkovich Boldizsár vármegyei tiszteletbeli főjegyzőt, Juncker János kir. törvényszéki bírót, Förster Imre községi jegyzőt, dr. Kiss János ügyvédet, Lowieser Imre főszolgabíró, Poroszkay Béla vármegyei főügyészt, dr. Pollák Győző ügyvédet, Tóth István kir. tanácsos pénzügyigazgatót, Tana Sámuel pénzügyigazgató-helyettes, pénzügyi titkár és Vihely Géza községi jegyzőt.

— **A határszéli rendőrség köréből.** A belügyminiszter leiratban értesíti a főispánt, hogy Lestyánszky János pancsovai határszéli rendőrkapitányt a határszéli rendőrkapitányság ideiglenes vezetése alól felmenti s helyébe folyó évi március hó elsejével dr. Vörös Ákos határszéli rendőrkapitányt véglegesítette. A kinevezéssel egyidejűleg veszszük a hirt, hogy Lestyánszkyt Sopronba helyezték át.

örömében, kik maguk sem királyok avagy császárok?

Oh minő kísértés, nem maradni a fekete gát mögött, tenni egy lépést, kinyújtani a nyakat! De hát nagyon becsületes fiú volt; megígérte, hogy csendesen meaad, hogy meg nem mozdul; megtartja az ígérte.

Ugy, hogy mikor nagy esobbanást hallott, sirni kezdett a nagy örömtől, amelyben része lehetett volna s amelytől elesik.

És mégis része lett benne, mert a nagy fekete tömb, amely kristály volt, ellágyulva ennyi boldogtalanság láttára, lassankint megvilágosodott s olyan áttetsző lett, mint a gyémánt.

És később a visapuri rájahnak, ki a királykisasszonyt nőül vette, nem volt igaza, mikor azt hitte, hogy ő látta először azt a pompás, rózsás fehér testet.

Igaz, hogy a kis apród nem nagyon dicsekedhetett később ezzel a kalandjával: nem sokára meghalt e kincs utáni bánatában, de nem vitte-e magával csukott szempillái alatt, ami elbűvölhette örök álmait?

A kristály tehát, bármily fekete volt, szerelmi bánaton megindulva, lett áttetszővé. És ha tanúságot kellene levonnunk ebből a meséből, azt tanácsolnám nektek, fiatal asszonyok, hogy óvakodjatok a dolgok könnyőreletességétől! Azok nem olyan kegyetlenek, mint ti, ők segítenek bennünket, mikor a ti barbárságotok segítségért kiáltozni kényszerítenek bennünket.

Ha a rossz gyermek, kinek a mosolya kinez, fürödni óhajt valaha, mikor nem nagyon távol leszek tőle, vigyázzon magára, ne bízzék sem a függönyök sűrűségében, sem az ajtók és falak vakjában; mert megeshet, hogy kínos vágyaimon megindulva, a szövetek, a fa, a fal áttetszőbbek lesznek a legfinomabb batisztnál, s tetszésem szerint látni engedik bajainak titokzatos titkosságait.

Catulle Mendés.

— **A szabad liceumból.** A kulturegyesület nagybecskereki szabad liceumában tegnap délután Szilágyi Albert m. aljegyző tartott előadást a közigazgatás nemzeti feladatairól. Az előadó az ő kiváló szaktudásával ismertette a közigazgatás irányító befolyását, a hazaszeretetet, az erkölcsi életet, a közigazgatás szerepét a gazdasági életben, majd a kultura és népnevelés szolgálatában. Szólt tovább a társadalmi életéről, a népmozgalmakról, a kivándorlásról rámutatott a jövő irányára. A kitűnő előadást a nagyszámú megjelent közönség mindvégig élénk figyelemmel hallgatta s zajosan megtapsolta a jeles előadót.

— **Temetés.** Ma délután 3 órakor temették el nagy részvét mellett a Bécsben elhunyt Popovics-Pécsi Fülöp volt huszárkapitányt és testőrt, kinek holttestét Nagybecskerekre szállították s a belvárosi görög keleti templomban helyezték ravatalra. A gyászszertartáson nagyszámú közönség vett részt s úgy a honvédség, valamint a közös gyalogezred is képviselve volt. A gyászszertartás bevégeztével a koszorúktól elborított ércokorsót kocsira tették s a gör. kel. temetőben levő családi sírboltba helyezték.

— **Adomány a kulturegyesületnek.** A nagybecskereki takarékpénztár 50 koronát, a nagybecskereki népbank 20 koronát adományozott a Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesületnek. A nemes adományokért ezuton mond hálás köszönetet a kulturegyesület elnöksége.

— **Milyen idő lesz?** Meteor írja lapunknak: A február 23-iki esomópont újra a hidegebb felé tereli az időjárást, mely napciklonok esetére még elég hideg időt hozhat, viharos, vagy más kellemtelen változatokkal. Ha e ciklonok nem érvényesülnek, úgy változó, alapjában véve azonban az évszakhoz mérten elég hideg időt várhatunk e hónap végével, mely március első napjait még változóvá teszi, eleinte enyhe, 6-ka körül azonban újra hidegebb, vagy pedig szeles jelleggel. A 6-iki esomópont hatáskörét követőleg a tavasziasabb enyhe idő fejlik ki s tart a 16-iki esomópontig elég állandóan, amely esomópont hatáskörében változóbb, majd 21 körül a csapadékosabb időjárás érvényesül, hol a 22-iki esomópont még a hidegebb jellegét fejt ki, melynek hatáskörét követőleg változó időt kapunk ugyan, de enyhebb alapszinezetben. Ha nem is lesz egészen tavaszi hónapunk, de legalább március 2-dik és 3-dik negyede megmutatja nekünk a tavaszt. Különösen kitörések esetére szép tavaszi napokat ígér március közepérsze.

— **A 29-ik gyalogezred jubileuma.** Ismeretes dolog, hogy háziezredünk, a 29-ik közös gyalogezred a jövő hónapban ünnepli meg fennállásának 200 éves jubileumát. Dr. Perisics Zoltán polgármester e célból ma délután 4 órára közös értekezletre hívta össze a város állandó választmányát és pénzügyi bizottságát, hogy megbeszéljék, miként vegyen részt a város az ezred jubileumán. Mint értesülünk, a polgármester indítványozni fogja, hogy a város a jubileum napján vendégelje meg az ezred legénységét, a tisztikaszínónak pedig a nevezetes napra szolgáló emlékül diszes serleget adjon át.

— **Köszönet.** A nagybecskereki népbank tekintetes igazgatósága egyetünk céljaira 20 koronát méltóztatott adományozni, mely nemes adományért hálás köszönetet mond Winter Katalin az izrael. nőegylet elnöke.

A nagybecskereki népbank 20 koronát adományozott a Gyermekebarat-egyletnek, melynek elnöksége ezuton mond hálás köszönetet a nemeslelkű adományért.

A nagybecskereki takarékpénztár igazgatósága 50 koronát küldött be a vármegye főispánjának a „Gyermekevédő-Liga” javára.

A Nagybecskereki Népbank az Országos vöröskereszt egyesület torontáli fiókjának 20 koronát adományozott, mely adományokért ezuton mondanak köszönetet.

— **Statistika Torontálvármegyéről.** A belügyminiszter most küldötte meg a főispáni hivatalnak a vármegyék és törvényhatóságok, közigazgatási, árva- és gyámhatósági bevételeiről és kiadásairól szóló 1908. évi statisztikai kimutatást, amely szerint Torontálvármegyében a megyei pótdó kivetésének alapjául szolgáló állami egyenesadó 1908-ban 6.827.841 kor. és 64 fillér. Vármegyénk népessége volt 590.318, Pancsova törvényhatósági joggal felruházott városé pedig 19.044. A rendes bevételek főösszege 615.294 korona, a rendkívülieké 2480 korona, az ös zes bevétel tehát 618.774 korona. A rendes kiadások főösszege 615.294 kor., a rendkívülieké pedig 3480 kor., így tehát a bevételek teljes mértékben fedezik a kiadásokat.

— **Községi mézarszék Törökbecsén.** Mint Törökbecséről írják, az utóbbi időben a közönség köréből számos panasz érkezett a főszolgabíróhoz, hogy Törökbecse községében a husárok túlmagasak s jóval meghaladják az összes szomszédos községek husárait. Miután a főszolgabíró ezen panaszok alapos voltáról meggyőződést szerzett, rendeletet adott ki a községi előjárósághoz, hogy tegyen előterjesztést a legközelebbi képviselőtestületnek a községi mézarszék felállítására iránt, mely mézarszékben a község az általa beszerzett állatok husát beszerzési áron mérné ki a közönségnek.

— **Egy külön halála.** Mint Törökbecséről írják, dr. Glavas Vladimir jogtudor és föld-birtokos 75 éves korában Aracon meghalt. Dr. Glavas külön aglegény volt. Magába zárkózott, zsigori életet élt; környezetét egyetlen szolgálja képezte s 4-5 éves gabonája magtárában romlásnak indult, addig 6 hónapokon át aszalt szilván tengődött: Az ügyvédséget nem űzte gyakorlatilag. Százeker koronányi értékű vagyont hagyott hátra, amelyet a szerb egyházra hagyományozott. Temetése mult szerdán ment végbe.

— **Az öngyilkos csendőr halála.** Az öngyilkos Pap Mihály csendőr tegnap este 8 órakor a közkórházban 28 éves korában meghalt. Az öngyilkos csendőrt holnap délután temetik a kórházból, az őt megillető katonai dísszel.

— **Életuntak.** Mint Nagyikindáról írják, Rajkov Mita ottani 66 éves ember a héten öngyilkossági szándékkal melibe lőtte magát. Súlyos sérüléseivel az életunt öreg embert a helybeli közkórházba szállították. Rajkov valamikor jómódu gabonakereskedő volt, de a bürze és a rossz gazdasági évek teljesen tönkre tették.

Törökbecséről szintén öngyilkosságot jelentenek. Nésits Milutin aracsi jómódu parasztagazda az öngyilkos, aki a napokban sziven lőtte magát s meghalt. Tettének okát nem tudják.

— **A gyulai rejtélyes eset.** Említettük lapunk mult számában, hogy Gyula községben rejtélyes módon sérült meg Bacskin Artemia meszőr neje. Egyik verzió szerint véletlenül elsült forgópisztoly okozta a súlyos sebet, a másik szerint pedig fia, a hirtelen haragu Száva emelte anyjára a fegyvert. A súlyosan megsérült asszonyt a szegedi közkórházba szállították, azonban ott sem talált gyógyulást. Sebáztat kapott, amely tegnapelőtt megolte az életerős asszonyt, négy gyermek anyját. Holttestét felboncolta Gyulán a kiküldött bizottság s azt állapította meg, hogy a lövés közelről találta a boldogtalan asszonyt. Fia ellen a bűnvádi eljárás tovább folyik.

Mulatság.

Farsangi naptár.

Február 23. Filharmonikusok Calico-estélye.

Március 6. A munkások rokkant- és nyugdíj-egyletének mulatsága.

Március 7. A „Maskil-el-do!” mulatsága.

* **A diákok estélye.** Az idei farsang egyik legmozgalmasabb és legszínesebb mulatsága kétségtelenül a felső kereskedelmi iskola növendékeinek dr. Vinczechidy Ernőné urnó védnöksége alatt rendezett diák-estélye volt, a melyet szombaton este tartottak meg a Lloyd-társulat termeiben. A tágas nagy terem, melyet a növendékek által festett csinos táncrendek díszítettek, már jóval a kezdet előtt zsufolásig megtelt közönséggel, melynek soraiiban ott láttuk Botka Béla főispánt nejjével, dr. Vinczechidy Ernő megyei főjegyzőt nejjével, dr. Váradny Imre és dr. Kardos Samu országgyűlési képviselőket, Knyaskó Lajos felső kereskedelmi iskolai igazgatót nejjével, Filkovich Boldizsár tb. megyei főjegyzőt, Marton Andor gazdasági egyesületi titkár, a polgári és felső kereskedelmi iskola, valamint a főgimnázium tanárait, nemkülönben társaséletünk színe javát. A rendezőség gyönyörű virágoskert és diszes műsort nyújtott át a védőnőnek, dr. Vinczechidy Ernőné urnónek. A pompásan rajzolt diszes műsort, amelybe Vinczechidynek arcképe is bele volt foglalva, Ormay N. felső kereskedelmi iskolai tanuló festette külön e célra. A hangversenyt indulóval kezdték, melyet a felső kereskedelmi iskola dalárdája adott elő kitűnő precizitással, majd az álnévű Pleior S. „olasz hegedűművész” humoros száma következett. Ezután Strasser Sárka kisasszony zongorán előadta Schubert: „Impromptu”-jét. A kisasszony szabatos játékát a közönség zajos tapsokkal honorálta. Ezután ismét a dalárda szerepelt, humoros népdal egyveleget énekelvén, mely szintén nagy tetszést keltett. A műsor egyik kiemelkedő pontja volt Knopf Sándor felső kereskedelmi iskolai tanuló hegedű játéka, aki Wieniavszky: „Legende”-jével keltett osztatlan elismerést. A hegedűjátékot Kokits Egon kísérte zongorán. Török Ferenc polgári iskolai tanár előadása után Kokits Egon zongorajátéka következett, aki Chopin „Preludes” és „Etudes”-ét adta elő kitűnő technikával. Végezetül Osztie Béla egyvelege következett, melyet zongora, harmónium és hegedű kíséret

mellett az intézeti ének- és zenekar adott elő. Oszti Béla, az intézet jeles énektanára különben a zeneszámok betanításáért külön dícséretet is érdemel, de dícséretet érdemel a buzdó és lelkes rendezőség is a szép este sikeréért. A műsor után rövid szünet volt, majd megkezdtek a táncot, amely a lehető legvidámabb hangulatban reggelig tartott.

***. A rom. kath. egyházi énekkar mulatsága.**
A nagybecskereki rom. kath. egyházi énekkar szombaton kedélyes estélyt rendezett a kaszinóban meglehetősen szép számú közönség részvételével, melynek soraiban ott volt Magyary Pál pápai kamarás és dr. Várady Imre országgy. képviselő is. A hosszú műsor első pontja volt a „Magyar egyveleg”, melyet az énekkar adott elő Wehninger József karnagy vezetésével. Babinszky Betti Tewrewk Árpád „Az első szerelmes levél” című monológját, Némethy Károlyné pedig néhány Fráter-nótát adott elő. Ezután Gintner Mariska kisasszony száma következett, aki Linche „Nakiris Hochzeit” című operettjének a nyitányát adta elő zongorán. A közönség a kisasszonyt ügyes zongorajátékáért zajos tapsokban részesítette. Nagy tetszést keltett Polák Hugó: „Beim Photographen” című egyfelvonásos német vígjátéka is, melyben Kremser István, Bukovác Pál, Termasich Adél és Straub István arattak tetszést. Csinos pontja volt a műsornak Farkas Imre: „Pierre és Ninon”-ja, melyet Buschbacher Gizike énekelt el érzéssel és izlésesen. Ezután „Az egy napos asszony” című monológ következett, melyet Jónás Gizike adott elő élénk tetszés mellett. Igen jó volt Schnurr János hegedűszólója, aki Hubay Jenőnek „Der Geigenmacher von Cremona” című szerzeményét játszotta el kifogástalanul. A hegedűjátékot gondokan Ritter József, zongorán pedig Wehninger József kísérte. Különösen nagy tetszést aratott Ritter József, a jeles gondokás, aki Schumann: „Träumerei” című gyönyörű szóját játszotta el a töle megszokott precizitással és mély érzéssel. A közönség a valóban szép játékot percekig tartó tapsokkal honorálta, úgy, hogy ritkán az egész zeneszámot meg kellett ismételnie. Babinszky Betti monológja után karének következett, majd megkezdődött a táncmulatság, mely feszelen hangulatban a kora reggeli órákig tartott. A mulatságon részt vett hölgyek névsorát a rendezőség a következőkben állította össze:

Asszonyok: Babinszky Istvánné, Buschbacher Józsefné, Degrell Mihályné, Feimer Gusztávné, Gintner Józsefné, Harzer Józsefné, öz. Hegyi Istvánné, öz. Horák Jánosné, öz. Kostyal Antalné, Kugler Sándorné, Naszke Károlyné, Némethy Károlyné, Pesztalics Béláné, Schnurr Jánosné, Straky Józsefné, Straky Mátýásné, Termasich Miksáné, Zeller Mátýásné.

Leányok: Babinszky Betti, Buschbacher Gizi, Degrell Teréz, Gintner Mariska és Stefania, Hegyi Józsika, Horák Annuska (Módos), Horváth Rózsika és Zsófia, Jónás Gizi, Kugler Mariska, Straky Gizus, Straub Mariska, Termasich Adél és Matild.

***. Iparos-bál.** Ugyancsak szombaton este rendezte a helybéli Iparos-kör ugynevezett iparos bálját, melyet a Pest-kávéház helyiségeiben tartottak meg. Az iparos-bálon megjelentek dr. Várady Imre és dr. Kardos Samu országgy. gyűlési képviselők is. A közönség itt is nagy számmal vett részt a sikerült mulatságon, mely kora reggelig tartott.

TÁVIRATOK

A politikai helyzet.

Kossuth Ferenc a királlyal.

Budapest, febr. 22. (A „Torontál” eredeti táv.) Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter ma délután 5 órakor Apponyi Albert gróf kultuszminiszter és Sztéryny József államtitkár kíséretében Bécsbe utazott, ahol a király holnap délelőtt 11 órakor fogadja Kossuthot külön kihallgatáson. Kossuth valószínűleg szerdán tér vissza Budapestre és bécsi időzését még felhasználja arra, hogy Bienerth báró osztrák miniszterelnökkel is tanácskozzék.

Kossuth Ferenc bécsi utjáról függetlenségi részről a következőket jelentik: A keddi audiencia természetesen csak tájékoztató jellegű lesz és döntő fordulatot annál kevésbé hozhat, mert hiszen a bankkérdésben, amely mindenestre sulypontja lesz a kihallgatásnak, még csak meg sem kezdte a tárgyalásokat a két kormány. Egyelőre még csak a szakelődők előkészítő munkája halad előre. A szokott udvariassági érintkezésnél azonban sokkal nagyobbra kell értékelni Kossuth Ferencnek és Apponyi Albert grófnak az osztrák

politika döntő tényezőivel való találkozását, mert a helyzet kedvező kialakulására mindenképpen csak előnyös lehet az, ha az előtérben levő kérdések útját egyengetni sikerül.

Zichy Aladár gróf Bécsben.

Budapest, február 22. (A „Torontál” eredeti távirata.) Zichy Aladár gróf, a király személye körüli miniszter több napi tartózkodásra Bécsbe utazott.

A honvédelmi miniszter lemondási ügye.

Budapest, február 22. (A „Torontál” eredeti távirata.) Egyes lapok arról adtak hírt, hogy Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter a napokban kihallgatásra megy a királyhoz s ez a kihallgatás a miniszter lemondásával van kapcsolatban. Mint most félhivatalosan jelentik, sem a királyi kihallgatás, sem a lemondás híre nem felel meg a valóságnak.

Az ujoncjavaslatok és az adóreform.

Budapest, febr. 22. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint politikai körökből jelentik, az ujoncjavaslatok vitája e héten bizonyosan véget ér, mert a balpárt igéretet tett, hogy a hátralevő ujonc megajánlasi javaslatnál nem indít nagyobb vitát. Ebben az esetben az adóreform-javaslatok is rövidesen el lesznek intézve, miután a hátralevő javaslatok nem tartalmaznak annyi anyagot a vitára.

Bánffy beszámolója.

Szeged, február 22. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bánffy Dezső báró, Szeged első kerületének képviselője tegnap levelet írt a szegedi új-párt elnökéhez, amelyben tudatja vele, hogy március hó folyamán Szegedre jön s ott beszámolóbeszédet mond. A beszámolóban Bánffy nyilatkozni fog a politikai helyzetről is.

Jelmez-estély József főhercegnél.

Budapest, febr. 22. (A „Torontál” eredeti távirata.) Tegnap este József főherceg fényes jelmez-estélyt adott, a melyen jelen volt Kossuth kivételével a kormány valamennyi tagja s azonkívül egy a főváros, mint az ország közeletének számos előkelősége. A résztvevők mind jelmezben jelentek meg.

Frigyes főherceg Szentpétervárott.

Budapest, febr. 22. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Szentpétervárról jelentik, Frigyes főherceg, ki néhány nap óta ott tartózkodik, tegnap meglátogatta Stolipin miniszterelnököt, kivel hosszabb ideig tanácskozott. Látogatást tett azonkívül a főherceg több nagyhercegnél is.

A felfüggesztett munkásszervezetek.

Budapest, február 22. (A „Torontál” ered. távirata.) A budapesti kávésszervezetek tegnap délután két helyen is nagygyűlést tartottak, amelyen hevesen tiltakoztak a kávésszervezetek szakegyletének felfüggesztése miatt. A gyűléseken kimondták, hogy a legmesszebbmenő harcot fogják küzdeni a kormánnyal szemben s elhatározták, hogy azonnal megalakítják a szabad szervezetet.

Sofförök sztrájkja.

Budapest, febr. 22. (A „Torontál” ered. távirata.) Mint Aradról jelentik, az ottani automobil sofförök tegnap sztrájkba léptek. A sofföröknek különböző kívánságaik vannak és azok teljesítését követelik.

A keleti események.

Budapest, február 22. (A „Torontál” ered. táv.) Mint Konstantinápolyból sürgönyzik, a megegyezési jegyzőkönyv fölött a tárgyalások még mindig tartanak Pallavicini nagykövet, a török nagyvezér és a kereskedelmi miniszter között.

Budapest, február 22. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Belgrádból sürgönyzik, ott ma délelőtt nagy népgyűlés volt, amelyen tiltakoztak a horvátországi szerbek ellen indított üldözések miatt. A népgyűlésen eltették a független Horvátországot és abugolták Magyarországot és Ausztriát.

Másik belgrádi jelentés békésebb hurokat pengtet s azt mondja, hogy Szerbia nem fegyverkezik és nem gondol most a háborúra.

Egy harmadik belgrádi távirat azt jelenti, hogy az összeesküvő tiszték tegnap Risztics elnöke alatt értekezletet tartottak, melyen elhatározták, hogy csatlakoznak az ó-radikálisok klubjához.

Budapest, február 22. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből jelentik: Tegnap este itt ismét olyan hírek voltak elterjedve, melyek az ellentétek kiélesüléséről és esetleg már az offenzívához való átmenetről szóltak. Illetékes politikai forrásból merített értesülés szerint ezek a hírek minden komolyabb alapot nélkülöznek s így egyáltalán nem felelnek meg a tényeknek és a valóságnak. A jelentés szerint március elejéig a szerbiai helyzetben semmi változás nem várható.

Határidő üzet.

Budapest, febr. 22. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli záratkor a következő árakat jegyezték:

Buza (április)	26.60
Buza (októberre)	22.76
Rozs (áprilisra)	20.90
Zab (áprilisra)	17.66
Tengeri (áprilisra)	14.88

Felelős szerkesztő: SOMFAI JÁNOS.

Takarékpénztári közgyűlések.

Február 18. Az eleméri takarékpénztár közgyűlése.
Február 21. A nagyteremai takarékpénztár közgyűlése.
Február 28. Az antalfalvai bank r.-t. közgyűlése.
Február 28. A jarkováci népbank r.-t. közgyűlése.

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekről.

Érvényes 1909. október hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:

Temesvár, Versecz, Zsombolyáról: délelőtt 9 óra 23 p.
Pancsováról: délután 5 óra 40 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 18 p.; délután 5 óra 50 perc.
Szegedről: (mótorocsai) d. e. 9 óra 47 perc.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 50 perc.

b) A nagybecskerek-bégapart pályaudvarra:

Zsombolyáról, Verseczről, Alibánáról és Temesvárról: este 8 óra 05 perc.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 30 perc.
Pancsováról: reggel 8 óra 27 perc.
Zsombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 23 p. este 7 óra 05 perc.
Csösztelekről: (keskenyvágányú vonal) délután 4 óra 23 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:

Pancsovára: délelőtt 8 óra 10 p.; este 7 óra 5 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 9 óra 50 p.; este 5 óra 15 p.
Szegedre: (mótorocsai) délután 1 óra 15 perc.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:

Zsombolya, Temesvár, Versecz: délután 4 óra 35 p.
Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibánára reggel 3 óra 33 perc.
Zsombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 2 óra 31 p. délután 5 óra 25 perc.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon d. e. 11 óra 38 perc.
Csösztelekre: (keskenyvágányú vonal) délelőtt 11 óra 55 p.
Módosról—Temesvárra: minden kedden, pénteken és vasárnapon 2 óra 10 p. délután.
Temesvárról—Módosig: minden kedden, pénteken és vasárnapon indul Temesvárról 11 óra délelőtt.
Módosról—Zsombolyára: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 2 órakor.
Zsombolyáról—Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 5 óra 30 perc.

Frissen vágott elsőrendű

tejes bárányok

1/2 5 korona. ::

1/4 3 korona (hátsó). ::

1/4 2 korona 60 fillér (első).

SCHNEEBACHER LAJOS.

Nagybecskerek. Pénzügyi palota épületében.

Telefon 147.

(143-15.9)

Telefon 147

132-9/1908 tkvi szám.

194-1.1

Árverési hirdetmény és feltételek.

A nagybecskereki kir. törvényszék, mint tkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Stagelschmidt János és József első nagybecskereki gépláda és sajtolt horony cserépgyára bej. cég végrehajthatónak Mattern Jakab nagybecskereki lakos végrehajtást szenvedő elleni 188 kor. tőkekövetelés és jár. iránti ügyében, továbbá csatlakozott végrehajthatónak tekintendő Feiler Henrik nagybecskereki lakos 300 kor. s jár. kielégítése végett is az árverést elrendelte.

Ennek folytán a nagybecskereki kir. törvényszék területén levő Nagybecskerek község 57. sz. tkjvben A. I. 1. sorsz. alatt foglalt 106—107/a. hrsz. 273 □-öl területű beltelekből és 56. öi. sz. házból Mattern Jakabot megillető jutaléka 1093 korona kikiáltási árban **1909. évi március 16-ik (tizenhat) napjának délelőtt 10 órájkor** ezen kir. törvényszék árverési termében (földszint 25. ajtó) megtartandó nyilvános árverésen a következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni:

1. Ha a megállapított kikiáltási ár fölül ígéretet senki sem tenne, az árverésre kitűzött birtok a megállapított kikiáltási ár $\frac{2}{3}$ -ada, illetve $\frac{1}{3}$ -ede, vagyis 849 kor. 66 fill. alacsonyabb árban az árverésen el nem adható.

Ha a kikiáltási ár fokozatos leszállítása következtében a legalacsonyabb árt elérő ígéret nem tétetik, a kiküldött az árverést felfüggeszti.

A C. 53. sz. a. Schubert Anna javára bekebelezett kikötmény az árverés által nem érintetik. Ha azonban az ezen kikötményt megelőző előnyös költségek és bekebelezett teherterületek fedezete szempontjából szükségesnek mutatkozó 1500 kor. vételár az ingatlanért meg nem ígértetnének, ez esetben az árverés hatálytalanná válik és nyomban megtartandó újabb árverésen az ingatlan ezen kikötmény fentartása nélkül fog árverés alá bocsáttatni, azonban az 1. pontban meghatározott, minimális összegben alól az esetben sem adható el.

Végrehajtató követelése áll 188 kor. tőkéből, ennek 1906. évi január 30-tól járó 5% kamataiból, 42 kor. 80 fillér megállapított s az árverési kérvényért 12 kor.-ban meghatározott költségből.

Nagybecskerek, a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál, 1908. évi december hó 30. napján.

Rektorisz,
kir. törvényszéki bír.

Nagyon jó magyar**házi kosztot**

ad havi előfizetésre és pedig:
reggeli, ebéd és vacsorát
42 koronáért

Weiner Gusztávné

Tomaseváci-utca 1984/8. szám.

188-3.1

160/1909. b. v. k. sz.

193-1.1

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

A nagybecskereki kir. törvényszék 1908. évi 15034. számú végzésével megkeresett nagybecskereki kir. járásbírósnak 1908. évi V. 2156. számú végzése folytán dr. Winter Lajos által képviselt Braun Armin javára 600 kor. tőkekövetelés és járuléka erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás folytán 1908. évi december hó 2-ik napján lefoglalt és 750 kor.-ra becsült ingóságokra az árverés elrendeltetett, annak Ittvarnokon 139. sz. a. leendő megtartására határidőül **f. évi márc. 6-ik napjának d. u. 2 órája** kitűzetik, a nagybecskereki kir. jár. bíróság 1908. évi V 2150. sz. alatt kelt végzésével. Az árverés alá kerülő ingóságok megjelölése: lovak, butorok.

Nagybecskerek, 1909. évi február 19.

Schmelz,
kir. bír. végrehajtó.

528/1909. sz.

Antalfalvai járás főszolgabíróságától.

Pályázati hirdetmény.

Nyugdíjazás folytán üresedésbe jött tomasováci községi **segédjegyzői állásra** pályázatot hirdetek.

Felhivom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy képesítésüket és eddigi szolgálatukat igazoló kérvényüket **f. évi március 15-ig** annál is inkább nyújtsák be, mert az elkésve érkezettek nem fogom figyelembe venni.

A segédjegyző fizetése 1000 korona, lakbéré 200 korona, utiátalánya 120 kor., azonkívül 3 öl kemény tűzifa, vagy ellenértéke 96 korona. A választást Tomasoavác község házában f. évi március hó 19-én d. e. 8 órákor fogom megejteni.

Antalfalva, 1909. évi február 19.

Zsiros Imre,
főszolgabíró.

19-3.1

522/1909. sz.

Zombolya község előjáróságától.

Bérbeadási hirdetmény.

Alólírott község előjárósága ezennel közhírré teszi, hogy a Zombolya község tulajdonát képező bérházban levő

szállodát a hozzátartozó mellekhelyiségekkel

1909. évi április hó 1-től kezdődő 6 (hat) évi időtartamra **1909. évi március hó 4-én d. e. 10 órákor** a község háza tanácstermében tartandó nyilvános szóbeli árverésen **bérbeadja**. A községi bérház, tehát a szálloda, a község központjában van.

A szálloda áll: kávéház helyiségből, két étteremből, 11 vendégszobából, állandó szinpaddal ellátott terjedelmes táncteremből, lebujsból, amerikai jégveremből, nyári idényre megfelelő kerthelyiségből és egyéb mellekhelyiségekből. A bérleményhez tartoznak: a község tulajdonát képező szinpadi felszerelés, a táncterembe való padok és ablakfüggönyök is.

Kikiáltási összeg egy évi bérnek: 6000 korona.

Árverelők kötelesek az árverés megkezdése előtt a kikiáltási összeg 10%-át bánatpénzként készpénzben, vagy elfogadható értékpapírokban letenni. Legtöbbet ígérő pedig köteles bánatpénzét a beigért egy évi bérösszeg egynegyedére kiegészíteni, mely összeg a bérlet lejártáig a községnél mint biztosíték fog kezeltetni.

Az árverés eredménye legtöbbet ígérőre feltétlenül kötelező, a községre azonban csak a képviselőtestület jóváhagyása után.

A részletes árverési, illetve bérbeadási feltételeket a községi jegyzői irodában lehet megtekinteni.

Zombolya, 1909. évi február hó 17-én.

Spuhier Ferenc,
jegyző.

185-3.3

Martin Mihály,
bíró.

Pályázati hirdetmény.

Zsablya nagyközségénél két üresedésben levő **írnoki állás** betöltéséig, körülbelül 3 havi időtartamra, két kisegítő munkerő szükséges.

Javadalom: 5 (öt) korona napidíj havi utólagos részletekben.

Csak jegyzői oklevéllel és hosszabb gyakorlattal bíró, a szerb nyelvet tökéletesen beszélő egyének pályázhatnak.

Az alkalmazandó egyének beválás esetén egyelőre 1000 kor., de 1200 koronára felemelendő évi fizetéssel javadalmazott nyugdíjképes írnoki állásokra való megválasztásra számíthatnak.

Oklevél és eddigi alkalmaztatást igazoló okmányokkal felszerelt kérvények Zsablya község előjáróságához intézendők.

Az állás azonnal elfoglalandó.

Zsablya, 1909. évi február hó 18.

Nikolits Endre,
közs. jegyző.

119-3.2

Kedden, folyó hó 23-án, este**a „Rózsa“ kávéházban****NAGY****TOMBOLA-ESTÉLY.**

Kezdeté 10 órákor.

Ezután **hetenként egyszer,**
minden **kedden tombola-estély.**

(27-x 22)

MÉRLEGKÉPES**KÖNYVELŐ**

elvállal olcsó díjazás mellett
délutáni és esti órákra köny-
velést és irodai munkákat.

**Bővebb felvilágosítással e
lap kiadóhivatala szolgál.**

HÁZELADÁS.

Deák Ferenc u. 7. sz. a. levő házamat előnyös fizetési feltételek mellett eladom. A ház áll 8 szobából, kényelmes mellekhelyiségekkel, villanyvilágítással s nagyon szépen parkirozott udvarral.

SOLYMOSSYNE BRÁJER MÁRIA.

35-x 20

**Az Arpad-utcai 637/15. sz.
házban több kisebb és nagyobb**

lakás**azonnal kiadó.**

**Tudakozódní e lap kiadóhivatalá-
ban lehet.**

14-x 19